

ÎNCHEIERE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Lidia Gurali,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Gurali împotriva Consiliului comunei Crasnoarmeiscoe și primarului comunei Crasnoarmeiscoe, raionul Hîncești, Alexandru Todoseiciuc, intervenienți accesorii Direcția asistență socială și protecție a familiei Hîncești, Avocatul Poporului și Angela Nistor cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Lidia Gurali și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Hîncești din 09 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 09 octombrie 2015, Lidia Gurali a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Crasnoarmeiscoe și primarului comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești, Alexandru Todoseiciuc cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, este sora lui Vasile Gurali, care din relația de concubinaj cu Angela Nistor are trei copii minori, XXXX, XXXX și XXXX.

Menționează că, la data de 18 august 2007, Angela Nistor a informat-o despre decesul fratelui său, Vasile Gurali, iar după înmormântarea acestuia, i-a lăsat în grijă pe fiica lor minoră, XXXX, născută la XXXX, motivând că părăsește țară și peste o săptămână, o va lua înapoi, fapt care nu a fost realizat, mai mult, ulterior, i-a lăsat la întreținere și fiica mai mică, XXXX născută la 24 martie 2007, fără a-i transmite careva documente în privința acesteia.

Invocă că, ambii copii s-au aflat la întreținerea și educația sa, i-a îngrijit și le-a acordat toate cele necesare, au frecventat grădinița, apoi au fost înmatriculați la liceul din localitate, fapte probate prin confirmarea nr. 821, eliberată de către Primăria comunei Crasnoarmeiscoe din 05 iunie 2015,

adeverința nr. 99 din 24 și certificatul nr. 248 din 20 mai 2015, eliberate de Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”.

Relevă că, prin decizia Consiliului comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești nr. 07/08 din 18 octombrie 2010 a fost numită ca tutore asupra minorei, XXXX, iar în privința XXXX nu a putut fi instituită tutela, deoarece nu avea certificat de naștere.

Afirmă că, în toți acești ani, Angela Nistor nu a contactat-o, nu s-a interesat de soarta copiilor și nu a contribuit la întreținerea lor, iar în luna aprilie 2015, aceasta a cerut să-i întoarcă copii, totodată, sesizând și Direcția asistență socială și protecție a familiei Hîncești, care i-a acordat prioritate luând în considerație doar faptul că este mama biologică a copiilor, însă nu a ținut cont că, nu are un loc de trai stabil, locuință proprie, nu este angajată în câmpul muncii, nu poate oferi copiilor condiții decente de trai, nu s-a interesat de starea copiilor și nu a contribuit la întreținerea acestora.

Consideră că, în aceste condiții, copiii se află în pericol și pot deveni victime ale traficului de copii, ori prestarea serviciilor sexuale, iar prin comportamentul acesteia, copiii sunt afectați psihic, au stări nervoase de șoc și nici nu doresc să o cunoască sau să locuiască cu ea.

Menționează că, Angela Nistor nu și-a onorat obligațiunile părintești pe o perioadă de 10 ani față de fiica XXXX și timp de 5 ani față de XXXX, mai mult ca atât, aceasta aplică față de copii violența fizică, din care considerente și în interesul copiilor ar urma să fie decăzută din drepturile părintești.

Susține că, autoritatea publică locală este vinovată de faptul că, până în prezent, XXXX nu dispune de certificat de naștere, nu i-a fost atribuit codul de identitate, cu toate că, a fost înmatriculată la studii în Liceul Teoretic din localitate, la fel, aceasta era obligată să instituie tutela asupra copilului minor.

Relevă că, la data de 20 iulie 2015, prin dispoziția primarului comunei Crasnoarmeiscoe nr. 28, a fost anulată tutela instituită asupra minorei XXXX, născută la XXXX în legătură cu întoarcerea mamei, Angela Nistor.

Consideră că, dispoziția nr. 28 din 20 iulie 2015 este ilegală și vine în contradicție cu drepturile și interesele copiilor minori, XXXX și XXXX.

Afirmă că, la data de 16 septembrie 2015, a depus la Primăria comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 28 din 20 iulie 2015, însă aceasta nu a fost executată.

Mai invocă că, în toată această perioadă, și-a onorat obligațiile de tutore asupra minorei XXXX, niciodată nu a solicitat eliberarea din această calitate, dimpotrivă, a participat și la educația XXXX, le-a educat conform propriilor convingeri, a contribuit la dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a lor.

Solicită repunerea în termen, anularea dispoziției nr. 28 din 20 iulie 2015, emisă de către primarul comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești, obligarea autorității tutelare a comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești să instituie tutela pe numele său asupra copilului minor, XXXX și încasarea din contul pârâților în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierile Judecătoriei Hîncești din 24 noiembrie 2015, 24 decembrie 2015 și 09 iunie 2016 au fost atrași în proces în calitate de

intervenienți accesorii, Direcția asistență socială și protecție a familiei Hîncești, Avocatul Poporului reprezentat de către Tamara Tentriuc și Angela Nistor.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat cerințele, solicitând anularea dispoziției primarului comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești nr. 28 din 20 iulie 2015 ca ilegală, indicând că, primarul nu este în drept să anuleze decizia Consiliului local, care constituie un act administrativ al autorității publice locale.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 09 iunie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, primarul comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești, Alexandru Todoseiciuc, ca reprezentant al administrației publice locale a emis dispoziția nr. 28 din 20 iulie 2015, prin care a fost dispusă anularea tutelei în privința minorei XXXX, născută la XXXX, în conformitate cu atribuțiile sale de serviciu, fiind organul competent de a emite un astfel de act.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Lidia Gurali și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 ianuarie 2017, Lidia Gurali a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și, anume, prevederile art. 9 pct. (1), art. 12 și 27 pct. (1) ale Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989.

Menționează că, la data de 18 octombrie 2010, prin decizia nr. 07/08 a Consiliului comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești, a fost instituită tutela asupra copilului, XXXX și a fost numită în calitate de tutore.

Relevă că, la data de 20 iulie 2015, prin dispoziția nr. 28, emisă de către primarul comunei Crasnoarmeiscoe a fost anulată tutela instituită asupra copilului, XXXX, ca temei fiind invocate prevederile art. 29, alin. (1), lit. j) și ale art. 32, alin. (1), (2) ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală și ale art. 142-147 din Codul familiei, precum și cererea Angelei Nistor.

Invocă că, anularea tutelei instituită asupra XXXX vine în contradicție cu interesele acesteia, deoarece din anul 2007 până în prezent, ea a apărut drepturile și interesele acesteia, a întreținut-o și educat-o, i-a acordat siguranță și o bună dezvoltare fizică, intelectuală și spirituală într-un mediu benefic.

Afirmă că, Angela Nistor, din momentul adresării cu cerere la Primăria comunei Crasnoarmeiscoe, 13 mai 2015, prin care și-a manifestat intenția de a-și lua copiii și până în prezent, nu i-a vizitat, nu i-a contactat și nici nu s-a interesat de copii.

Sușține că, dispoziția nr. 28 din 20 iulie 2015 a fost emisă contrar prevederilor legislației în domeniu, or, prin decizia unipersonală a primarului a

fost anulată decizia Consiliului comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești nr. 07-08 din 18 octombrie 2010, prin care a fost instituită tutela.

Mai invocă că, niciodată nu a solicitat eliberarea sa din calitate de tutore asupra XXXX, dimpotrivă, a participat la educația ambelor fete, le-a educat conform propriilor convingeri, a contribuit la dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a lor și a asigurat frecventarea instituției școlare, mai mult ca atât, din data instituirii tutelei și până în prezent, își onorează obligațiile de tutore, astfel, nu poate fi înlăturată din această calitate.

Consideră că, la emiterea dispoziției nr. 28, primarul comunei Crasnoarmeiscoe, r-nul Hîncești nu a ținut cont de interesul superior al copilului și de părerea acestuia, care nu o recunoaște pe Angela Nistor în calitate de mamă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Lidia Gurali nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Lidia Gurali asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Lidiei Gurali ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Lidia Gurali se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic